

MYRSNIPA

LITEN OG TRYGG – SKAPER TRIVSEL OG UTVIKLING!

ÅRSPLAN FOR BARNEHAGEÅRET 2024-2025

VELKOMMEN:

Myrsnipa barnehage eies av samvirkeforetaket Porsholen 2SA. Barnehagen åpnet i 1989. Barnehageåret 2024-2025 er vi totalt 30 barn i Myrsnipa barnehage fordelt på to avdelinger med 10 ansatte. Visjonen vår er «Liten og trygg, skaper trivsel og utvikling». Vi er en av få barnehager i Sandnes med kun to avdelinger. Det ser vi på som et stort fortrinn. Personalet blir godt kjent med alle barna og foreldrene. For barna blir det et mindre miljø å forholde seg til, og det gir trygghet, trivsel og utvikling.

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i loven, og tiltakene barnehagen har satt for å nå disse.

Barnehagen daglige leder har det overordnede ansvaret for utarbeidelse av årsplan, sammen med øvrig personal. Barnehagens årsplan fastsettes av samarbeidsutvalget -SU.

ÅPNINGSTIDER:

Barnehagen har åpen mandag til fredag fra kl 07.30 til kl 16.30.

Onsdag før skjærtorsdag holder vi åpen 07.30-12.30.

Vi har stengt julaften, nyttårsaften, og 2 uker i juli. (fortrinnsvis uke 28-29)

Det er 5 planleggingsdager i året, og da er barnehagen stengt.

Avdelingene:

Hakkespett 3-5 år

Måltrost 0-3 år

PLANLEGGINGSDAGER 2024-2025

1. Mandag 12.08.2024
2. Tirsdag 13.08.2024
3. Fredag 15.11.2024
4. Tirsdag 22.04.2025
5. Fredag 30.05.2025

Barnehagens fysiske miljø:

Barnehagen ligger sentralt på Lura. Vi har et flott uteområde med gapahuk, lekestativ, et flott klatre-tre og stor sandkasse. Området rundt barnehagen består av noen koselige friområder, fotballbane, skoler, og spennende lekeplasser. Vi benytter ofte området rundt oss til korte og lengre turer.

Vi har vår hjemmeside via vår arbeidsgiverorganisasjon PBL (Private barnehagers Landsorganisasjon) – www.PBL.no

Nettside: <https://myrsnipa.barnehage.no/>

Deler av hjemmesiden er forbeholdt personer med tilknytning til barnehagen, som foreldre og ansatte. Disse sidene er beskyttet med passord. Foreldre og andre med tilknytning til barnehagen, vil få passord ved å kontakte oss i barnehagen.

Følgende funksjoner har åpen tilgang:

- Presentasjon av barnehagen
- Link til vedtekter
- Ansatte
- Årsplan

Barnehagens samfunnsmandat:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. (Kunnskapsdepartementet, 2017).

- I Myrsnipa står vi for verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Vi har respekt for menneskeverd og naturen, åndsfrihet og nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.
- Vi skal ivareta barns behov for omsorg og lek i samarbeid med hjemmet
- Vi skal fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling
- Vi skal utvikle et omsorgs- og læringsmiljø som er tilpasset barnets utvikling og funksjonsnivå og som gir alle barn medvirkning tilpasset alder og forutsetninger
- Vi skal være helsefremmende og forebyggende i forhold til utjevning av sosiale forskjeller - forebygge diskriminering og mobbing og fremme likestilling og demokrati
- Barnehagen er det første, viktige steget i vårt utdanningssystem.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG:

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

I Myrsnipa barnehage er verdiene RESPEKT-TRYGGHET-MESTRING en stor del av vår hverdag.. Det handler om å bry seg og ta vare på hverandre. Om å tåle livet sammen. Det handler om de små tingene i hverdagen, det som ikke koster noe, men som er så verdifullt. Gjennom våre verdier ønsker vi å bygge tilhørighet til barnehagen. Vi skal være nysgjerrige og søke ny kunnskap. Vi skal skape bånd og danne vennskap. Gjennom disse verdiene vil vi styrke vårt fokus på sosial og emosjonell kompetanse. Vi skal støtte barna i å utvikle seg som robuste og empatiske mennesker som gjør en forskjell for seg selv og andre. Vi skal jobbe for å løfte hverandre frem, og gjøre hverandre gode. Hos oss skal det være tydelig at vi er en barnehage hvor RESPEKT-TRYGGHET og MESTRING har et stort fokus. Barna skal oppleve voksne som respekterer hverandre og barna, og som har stor kunnskap om hvordan en kan bidra til at barn utvikler et godt selvbilde og selvfølelse, slik at de står rustet til å møte de utfordringer som måtte komme.

RELASJONSKOMPETANSE OG VENNSKAP

Hele livet vårt formes gjennom relasjonene vi har til andre mennesker. Kvaliteten på relasjonene og samhandling ansatte og barn mellom er særlig viktig for kvaliteten i barnehagen.

Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

I Myrsnipa barnehage er vi opptatt av å fremme gode relasjoner. Det er viktig for oss å jobbe med å skape et positivt klima på avdelingen og i gruppen. Samspillet skal være preget av masse glede, deling av gode og varme følelser, latter og humor som skaper en god atmosfære.

MÅL:

- Alle barn skal ha gode relasjoner med de ansatte i barnehagen
- Alle barn skal ha gode vennerelasjoner

Hvordan oppnår vi våre mål?

1. Trygg base for barnet:

En forutsetning for læring og utvikling er at barnet har tilknytning til trygge og stabile ansatte i barnehagen. I Myrsnipa skal vi hver dag jobbe for at vi er til stede for barnet både fysisk og psykisk. Dette gjør vi ved å trøste, vise omsorg og nærhet.

Barn som får tilfredsstilt disse behovene vil kunne flytte energien sin over på utforskning, lek, selvstendigjøring og mestring.

2. Støtte barnet til selvregulering:

Selvregulering er helt avgjørende for læring og sosial tilpasning både i barnehagen, skolen og videre i livet. For å lære, må barn kunne regulere aktivitetsnivået, oppmerksomheten, følelsen og adferden sin. Barns evne til selvregulering henger nøye sammen med hvor nære relasjoner barnet har til den voksne. Små barn har vansker med å regulere egne følelser og trenger hjelp av voksne. Når barn blir regulerte av nære voksne, vil barnet gradvis være i stand til å regulere egne følelser. Regulering av egne følelser er helt nødvendig for at barn skal fungere i lek med andre barn. Det er også nødvendig for at barn skal kunne lære og for god kognitiv utvikling.

3. Voksne i barnehagen:

Den voksne i barnehagen er avgjørende for barnas trivsel og utvikling i barnehagen. De voksne i Myrsnipa skal ha positiv kontroll, sette tydelige grenser, ha klare forventninger til barna, samtidig være respektfulle, varme og aksepterende.

I Myrsnipa barnehage skal barna møte voksne som lytter til deres behov og ønsker, samtidig tar en voksenkontroll for å ivareta fellesskapets interesser. De vil lære seg sosialt akseptable former for adferd, de lærer å vente på tur, være vennlige, ta initiativ og å møte nye utfordringer med nysgjerrighet og selvtillit.

Hvordan jobber vi i Myrsnipa for å være gode voksne for barna?

- Vi har en årsplan som beskriver arbeidet vårt.
- Personalet ser, forstår og responderer på barnas signaler
- Personalet praktiserer anerkjennelse, kommunikasjon i arbeidet med barna og i samarbeidet seg imellom. (Leser og bekrefter barnets initiativ, og responderer positivt til barnet.)
- Personalet støtter barnas vennsapsrelasjoner
- Personalet gjør seg tilgjengelig for barna
- Personalet gleder seg sammen med barna.

BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDE

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne forskjeller. Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.» (Rammeplanen s 11, 2017.)

I Myrsnipa barnehage skal personalet ha kunnskaper om hva som fremmer barnas sosiale kompetanse, og hva som kan bidra til å motvirke mobbing og ekskludering i barnehagen. Hos oss skal alle barn få møte utfordringer i trygge omgivelser. Vi skal støtte barna i det å håndtere ulike former for motgang, samtidig som de blir kjent med egne og andre sine følelser og grenser. Vi skal aktivt jobbe for at barna møter ulike former for samspill, fellesskap og vennskap.

I Myrsnipa barnehage skal vi ha fokus på barnas fysiske og psykiske helse. Personalet skal ha kunnskap om hva som bidrar til å bygge opp og støtte trivsel, livsglede, et godt selvbilde og følelsen av egenverd. De voksne skal være gode rollemodeller, hvor fokus på de gode relasjonene skal være synlig både i barnegruppene og i personal gruppen.

Barnehagen har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing, som er et verktøy i arbeidet med å forebygge og hindre mobbing.

Hos oss jobber vi aktivt med å skape de gode relasjonene i barnehagen. Vi legger til rette for små lekegrupper som skal bidra til at alle barn opplever vennskap, mestring og livsglede.

Vi har bevisst lagt til rette for ro og hvile i hverdagen for alle barn. De yngste har hvilestund, mens de eldre barna får mulighet til å delta i rolige aktiviteter som for eksempel lesing og spill.

Barnehagen skal kunne tilby et næringsrikt og variert kosthold. Vi er skal kunne tilby barn ulike smaksopplevelser, samt bidra til at måltid i barnehagen oppleves som en positiv og læringsrik arena.

Mål:

- Alle barn skal oppleve livsglede og trygghet i barnehagen
- Alle barn skal oppleve mestring i barnehagen
- Alle barn skal ha venner i barnehagen
- Alle barn skal få støtte i å utvikle et godt selvbilde
- Alle barn skal bli kjent med egne følelser og egne grenser
- Alle barn skal oppleve å bli respektert for den de er.
- Alle barn skal oppleve mat og måltidsglede
- Alle barn skal få tilbud om variert mat i barnehagen.
-

-

Gjennom arbeid med verdigrunnlaget livsmestring og helse skal vi:

- Lytte, observere og kommunisere med alle barn
- Fokuserer på de gode samtalene i samspill med både barna, foreldrene og i personalet.
- Være bevisste rollemodeller for barna.
- Støtte barna i å håndtere ulike utfordringer og motgang
- Lære barna å sette grenser for seg selv, samtidig som de kan respektere andre sine grenser.
- Lære barna å sette ord på tanker og følelser
- Legge til rette for aktiviteter som fremmer mestring hos alle barn uansett forutsetninger.
- Fokuserer på gleden ved et mangfoldig samfunn hvor ulikheter blir verdsatt og respektert.
- Gi barna kunnskap om hva det vil si å være en god venn.
- Legge til rette for aktiviteter som fremmer fysisk helse.
- Støtte barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.
- Tilby et variert og sunt kosthold, som byr på ulike smaker og opplevelser.
- Støtte barna i å utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv.
- Jobbe aktivt for å forebygge og håndtere mobbing og ekskludering i barnehagen.

UTVIKLINGSOMRÅDER BARNEHAGEÅRET 2024-2025

«UTVIKLINGSSTØTTENDE BARNEHAGER»

I 2017 startet barnehagen opp med Sandnes kommune sin satsing; Utviklingsstøttene barnehager. Vi ble med på denne satsingen i 2018, og dette arbeidet skal vi fortsette med videre det kommende året.

“Den utviklingsstøttene barnehagen” er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagen. Satsingen kan beskrives som barnehagebasert kompetanseutvikling, noe som innebærer at barnehagen, med ledelsen og alle ansatte deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Alle ansatte skal få både strukturell og faglig støtte, sammen med sterkt fokus på relasjonskompetanser og anvendelige verktøy for effektivt å kunne støtte barnas sosio-emosjonelle og kognitive utvikling gjennom barnehagedagen. Satsingen bygger på forskningsbasert kunnskap om hva som utgjør god prosesskvalitet i barnehagene og hvordan slik kunnskap kan overføres til praksis på en måte som kommer barna til gode.

(Ref; Regionsenter for barn og unges Psykiske helse)

BARNES PSYKOSOSIALE MILJØ

01.01.2021 fikk barnehagene et nytt regelverk for barnehagemiljø, nedfelt i §41,42 og 43 i barnehageloven. Den nye loven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Dette betyr at barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. (Lovtekst § 41)

I Myrsnipa barnehage skal vi jobbe for å forebygge og stoppe mobbing. De ansatte skal ha et reflektert forhold til hva mobbing er, og hva det kan bety for dem som blir utsatt. Vi skal jobbe systematisk med sosialkompetanse som tema for samlinger og aktiviteter. Med sosialkompetanse mener vi selvhevdelse, rolletaking, prososialadferd, selvkontroll, vennskap, lek, glede og humor.

Som et ledd i dette arbeidet bruker vi Stine Sofies barnehagepakke. Dette er et opplæringsprogram som skal gjøre barnehageansatte bedre rustet til å avdekke, mobbing, vold og overgrep mot barn så tidlig som mulig.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET:

Måltrettet pedagogisk arbeid i barnehagen.

Pedagogisk arbeid er lettest å få øye på i aktiviteter som førskoleklubb, konkrete tema og prosjekter. Like viktig er det å være bevisst de gode læringssituasjonene som oppstår i de alminnelige aktivitetene som vi gjør hver dag i barnehagen.

Vi skal være bevisste på hvordan vi møter barna i enhver situasjon, hvordan vi samtaler med dem, stemmeleie og ordbruk når vi setter grenser. Vi skal være bevisst læringssituasjonen i de daglige aktiviteter, hvordan vi kan stimulere utvikling av språk og begrep i ulike sammenhenger, hvordan vi møter barnas undring, og får de svar når de spør? Undrer vi oss sammen med dem?

Vi skal være bevisst de valgene vi tar, det vi presenterer for barna og måten vi presenterer det på! Hvilke valg gjør vi for barna? Hvordan innreder vi barnehagen? Hvor tilgjengelige er materialene for dem? Hva slags materialer presenterer vi for dem? Tar vi oss tid, eller har vi det for travelt? Hvis vi haster av gårde, hva lærer vi barna da? Hvilke verdier overfører vi til barna? Vi skal være bevisst på hvordan vi responderer. Vi skal være til stede og vare for de signalene barna gir. Barnas oppførsel, samspill og mangel på samspill reflekterer det miljøet de er i og påvirkes av. Hvis barnet ikke samarbeider eller samspiller, skal vi spør oss selv hva vi kan gjøre annerledes, om det er noe vi ikke har sett ved dette barnet osv. Det er alltid de voksne som har ansvaret for å bygge gode relasjoner og få til et samspill med barna! Slik blir refleksjon et sentralt virkemiddel for oss voksne for å komme frem til gode løsninger og virkemidler, og for å være bevisste på hva vi gjør og hvorfor vi gjør det.

Det er her grunnlaget for oppnåelse av sosial kompetanse hos barna ligger, det er her grunnlaget for utvikling av et godt selvbilde ligger, og det er her grunnlaget for barns læring og utvikling ligger.

Vår oppgave er å hjelpe barnet til å hente fram sine egne ressurser, hjelpe barna å oppdage sin egen kompetanse, la dem få lov til å prøve og feile.

Vår oppgave er å være oppmerksomme på hvor hvert enkelt barn er til enhver tid, ta deres signaler og stimulere dem til videre vekst. Dette vil gjelde enten det handler om arbeid med fagområdene, i førskoleklubben eller i hverdagsaktivitetene. Og faktisk vil det være i hverdagsaktivitetene vi kan stimulere barna best og lære dem mest, også innen fagområdene.

BARN OG BARNDOM

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi.» Rammeplan for barnehager s8, 2017. Det betyr at vi har et ansvar for at alle barn som går i barnehagen, opplever en god barndom preget av trivsel og livsglede. Hos oss jobber vi bevisst for å skape en hverdag preget av lek og vennskap. Vi skal være rollemodeller for barna i form av egne holdninger og væremåte. Hos oss skal barnas beste være en selvfølge, noe som skal synes gjennom aktiviteter, planer, tiltak, holdninger og verdier. Arbeidet i barnehagen vil være personavhengig. Det er derfor viktig å utvikle en felles forståelse og forpliktelse for mål, innhold og praktisk/metodisk arbeid i barnehagen.

- Barnet utvikles i samspill med andre barn og voksne—det er i samspill med andre mennesker vi legger grunnlag for læring
- Barnets holdninger til seg selv og andre er viktig for læring og utvikling. Personalet i barnehagen har en spesiell og viktig oppgave i forhold til å gi alle barn mestringsfølelse og lære barnet å tro på egne evner.

DEMOKRATI

For at barna i barnehagen skal kunne utvikle en forståelse for det samfunnet vi er en del av, og får at de skal kunne vise respekt for våre ulikheter er det viktig at barnehagen har et inkluderende fellesskap hvor alle blir sett, lyttet til og får delta. Hos oss skal alle barn få mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen. Gjennom demokratiske valg skal barna få mulighet til å avgjøre hvor for eksempel vi drar på tur, hva vi skal spise eller hvilke andre aktiviteter vi skal ha i barnehagen. Personalet skal jobbe for en bevisstgjøring av egne holdninger, for å best mulig kunne legge til rette for at barna skal kunne få en forståelse av barnehagen som et demokratisk fellesskap, hvor de har medbestemmelse og er aktive deltaker i egen barndom.

LÆRINGSSYN

Barnehagens innhold bygger på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek og læring er sentrale deler. I tillegg er sosial og språklig kompetanse samt de sju fagområdene viktige.

Voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter er avgjørende for å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.

I Myrsnipa barnehage vektlegger vi læring i uformelle læringssituasjoner. De voksne er opptatt av å være gode modeller for barna og setter fokus på å utvikle barnas relasjonelle kompetanse. Samtidig skal personalet legge til rette for læring gjennom målrettede aktiviteter. Personalet i Myrsnipa skal dele sin kunnskap, vise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse og gi lyst til å lære hos alle barna i barnehagen.

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

Danning er en livslang prosess som gir oss evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre mennesker. Gjennom gode dannelsingsprosesser skal vi sette barn i stand til å ta og håndtere livet gjennom å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, samtidig som de skal kunne se seg selv som verdifullt medlem av et større felleskap.

Barn må få utfordringer og muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter, og støtte for å kunne handle omsorgsfullt og gjøre gode valg. I Myrsnipa barnehage har personalet i felleskap satt ord på verdier som skal prege vårt arbeid med barna i barnehagen. Vi skal bidra til å gi dem tro på seg selv, et godt selvbilde og mot til å ta egne valg som er til det beste for dem selv og andre

Leken gir barna mulighet til vekst og utvikling, og har en verdi i seg selv. I Myrsnipa barnehage skal barna få utforske ulike typer lek i samspill med andre barn og voksne. I leken etableres gode vennskap og relasjoner, og gjennom sosialt samspill tilegner barna seg grunnleggende kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Gjennom leken opplever også barna motgang, og vil lære seg å mestre konflikter.

For at lek og læring skal ha gode vilkår er det viktig at de voksne i barnehagen er seg bevisst sin rolle som tilrettelegger, inspirator og god modell. De voksne skal ha et bevisst mål når det tilrettelegges for læring i ulike typer lek. De voksne skal gripe inn når leken stagnerer eller utvikler seg negativt

Det er de voksnes ansvar at barn leker, hvordan de leker og hva de leker. Det er ikke mulig å leke kompliserte leker uten tid, rom og ro til å utvikle leken. Barna trenger voksne som gir dem gode lekemuligheter, som gir leken næring og oppmuntring, og som har respekt for leken som barnets egen virksomhet. Barn trenger voksne som handler i deres butikker, som trøster dukkene og lar dem være i fred, og som gir dem opplevelser og spennende lekematerialer – voksne som legger ut spor for å gi dem impulser til leken. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og miljøet rundt oss. Læring er nært sammenvevd med lek, oppdragelse og omsorg. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at det danner grunnlag for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. De voksne i barnehagen har et spesielt ansvar for å observere leken og å være tilgjengelig for å sikre at det er gode relasjoner mellom barna. Samtidig er det viktig å forebygge mobbing og utestenging, og for å hjelpe barna gjennom konflikter og vanskelige situasjoner som kan oppstå i leken.

LEK OG LÆRING

I Myrsnipa vektlegger vi læring både i uformelle lærings situasjoner som måltid, på – og avkledning, lek og annen samhandling mellom barn, og mellom voksne og barn. Samtidig skal personalet legge til rette for læring i formelle situasjoner. Det kan være i samlingsstunder, på tur og gjennom planlagte voksenstyrte aktiviteter. De 7 fagområdene danner grunnlaget for valg av tema og satsingsområde i barnehagen. Kvaliteten på samspillet mellom barn og personal har stor betydning for barnas lek og læring. Tidligere opplevelser og erfaringer påvirker barns utvikling av selvoppfatning – derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns læringserfaringer avgjørende for læringsutbyttet til barna.

OMSORG

En av barnehagens viktigste oppgaver er å gi omsorg. For at barna skal kunne oppleve omsorgsfulle voksne skal personalet ha kunnskap om hva som er god omsorg. Vi skal være bevisste over vår rolle som omsorgspersoner i barnehagen. Det er gjennom oss barna lærer å kunne handle omsorgsfullt overfor andre. Personalet gir omsorg gjennom å lytte til barna, og ved å se enkeltindividene i gruppa. Vi skal være anerkjennende og oppmerksomme for barnas følelser og uttrykk. Hos oss skal vært enkelt barn få oppleve seg verdifull og viktig, og vi skal vektlegge det positive for å fremme et positivt selvbilde.

LIKEVERD OG LIKESTILLING

I Myrsnipa barnehage møter vi barna med en åpenhet og nysgjerrighet for hvem barna er og hvor de kommer fra. Hvert barn er unikt, og hos skal det være rom for det unike i fellesskapet. Vi jobber aktivt for å motvirke alle former for diskriminering, og skal støtte opp om hverandres identitet.

Hvert barn i Myrsnipa blir anerkjent som likeverdig deltaker i barnehage fellesskapet og personalet planlegger og utvikler et godt lekemiljø for alle barna i barnehagen.

Barnehagepersonalet ser på barn som subjekt med egne tanker, ønsker og meninger. Barn er unike individer i kraft hvem de er.

Inkludering i barnehagen dreier seg om å bryte ned skiller mellom mennesker, samliv og mellommenneskelige relasjoner preget av gjensidig forståelse, likeverdig deltakelse, tilhørighet og fellesskap på tvers av ulikhet.

KULTUR OG MANGFOLD

I Myrsnipa barnehage møter både barn og voksne et mangfold hva angår religion og livssyn, tradisjoner og etnisitet. Hos oss legger vi til rette for åpne møter mellom ulike tradisjoner gjennom ulike samtaler og fortellinger, i samlingsstund og andre arrangement. Vi ønsker at foreldre og barn skal kunne bidra i formidlingen av de ulike kulturene og tradisjonene, og på denne måten oppleve at deres integritet respekteres. Personalet skal være nysgjerrig på den kulturen barna hos oss er en del av, og de skal stille spørsmål for å få en bedre forståelse av deres bakgrunn. Vi skal se, lytte og lære for å skape gode relasjoner i barnehagen. Hos oss skal barna oppleve en meningsfull hverdag og et trygt fellesskap, på tross av personlige forutsetninger og kulturell bakgrunn. Vårt fokus er hva som binder oss sammen, fremfor

forskjellighet. Barn skaper sin egen kultur, og de er deltakere i en kultur gjennom samspill med hverandre, med de voksne og med de kulturelle møtene vi legger til rette for i barnehagen. Barna skaper mening gjennom leken, og tolker kulturen på sin egen måte.

Innenfor kultur skal vi:

- Synge ulike sanger, lese bøker fra ulike kulturer, vise forskjellig musikk og dans.
- Være kreative og skapende sammen gjennom forming og dramatisering
- Tverrfaglige prosjekter
- Synliggjøre de ulike kulturene representert i barnehagen.
- Være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk
- Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur
- Vi besøker bibliotek, kulturhuset, deltar på kulturarrangement for barn, og andre aktiviteter i nærmiljøet.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Hos oss skal barna lære å ta vare på naturen. Vi skal bidra til at barna utvikler positive holdninger til naturen, dyrene og miljøet. Barna skal få oppleve glede over å være ute i naturen. Begge avdelingene har minst en fast tur-dag i uka. Vi bruker nærområdet vi har rundt oss. På Hakkespett drar vi mye til skogen, der vi møter motoriske utfordringer og masse natur og undre seg over. På Måltrost starter de yngste gjerne litt nærmere barnehagen med å gå til nærmeste lekeplass, vi øver oss på hvordan vi går på tur sammen som en gruppe og på å bli trygge på å være litt borte fra barnehagen. Etter hvert ser vi at barna er trygge og er klar for å gå lengre og utforske skoger i nærområdet.

På turene har vi fokus på å undre oss over alt vi kan se og møte, som for eksempel dyr og planter. Når vi går på tur så er det ikke å komme frem til selve destinasjonen som er fokuset, men heller hvordan vi kom dit. Vi stopper og utforsker og snakker om ting på veien, vi tar utgangspunkt i barns interesse. Barna lærer å hjelpe hverandre, ta hensyn, vente på hverandre og gå på tur i et fellesskap. Barna lærer også gode holdninger om hvordan vi skal ta vare på naturen; om søppel i naturen og vise respekt ovenfor dyre- og planteliv.

TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE.

Gjennom systematiske vurderinger skal barnehagen sørge for å ha et allmennpedagogisk tilbud som er tilpasset barnas behov og forutsetninger. Dette gjelder også for barn som har behov for ekstra hjelp og støtte. Personalet samarbeider tett med foreldre og foresatte i tilfeller hvor vi ser at barna har et annet behov enn det vi kan tilby innen det allmennpedagogiske tilbudet.

Barn som mottar spesial pedagogisk hjelp, skal inkluderes i barnegruppen på lik linje med andre barn, og vi skal ha et tett samarbeid med spesialpedagoger for å sikre dette.

Samarbeidspartnere og tidlig innsats.

Vi samarbeider tett med kommunen for å oppdage risiko barn på et tidlig tidspunkt. Barnehagen har rutiner for tidlig innsats, og samarbeider med tjenester som PPT, ressurshelsestasjonen og barnevern. Et samarbeid som skjer i samtykke med foreldre.

Barnehagen har skriftlige rutiner og handlingsplaner for å kontakte instanser som;

- PPT
- Barnevernet
- Ressurshelsestasjonen
- FBU

DOKUMENTASJON

Målet for dokumentasjon er at vi skal gjøre synlig det barna opplever, lærer og gjør i barnehagen for oss selv og foreldrene. Barnehagen har passord beskyttet hjemmeside, hvor vi legger ut bilder av lek, aktiviteter, prosjektarbeid og andre «happenings» i hverdagen. All dokumentasjon skal være i samsvar med de fagområdene og temaene vi arbeider med. Bildene som legges inn er grundig evaluert av ansatte. Alle skal fremstilles med respekt, og en skal oppleve glede og stolthet av det som blir dokumentert. Vi har laget et eget samtykkeskjema til foreldrene for lagring, oppbevaring og dokumentasjon gjennom bilder.

Månedsbrev er også en del av dokumentasjonen. I månedsbrevet skal vi vurdere og dokumentere det arbeidet som er gjort, samtidig som planer for det som kommer skal synliggjøres til foreldrene. Månedsbrevet legges ut på barnehagens hjemmeside.

Plan for vurderingsarbeid

Rammeplanen pålegger oss et planlagt, systematisk og åpent vurderingsarbeid samt at barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i dette vurderingsarbeidet.

Vi vil vurdere sammen med barna ved å:

- Vi må være oppmerksomme på barna sine uttrykk og hvilken respons de viser på ting vi gjør. Når vi har ulike aktiviteter kan vi se om barna uttrykker glede eller misnøye, dermed kan vi få et inntrykk av om de liker de aktiviteter og oppgaver vi gjør.
- Ha nær og god dialog med barna for å utveksle opplevelser og hendelser som skjer i barnehagen og hjemme som er viktig at begge parter kjenner til.
- Være oppmerksomme på om barna spør om å gjenta diverse aktiviteter som vi tidligere har gjort sammen med dem.
- Observere om barna bringer elementer fra tidligere aktiviteter inn i leken for eksempel rolleleken.

- Vi kan også spørre barna om hva de synes om ulike aktiviteter vi har gjort med dem etter hver økt.

På Måltrost vil vi evaluere kontinuerlig ved å se hva barna uttrykker av følelser, uro og trygghet, glede og tristhet og frustrasjon, samtidig som vi på avdelingsmøter og plandager evaluerer systematisk.

På Hakkespekk er også blant annet uformelle samtaler og samlingsstunder gode situasjoner for evaluering og samtale rundt innholdet i barnehagen.

Når og hvordan vil vi drive vurderingsarbeid i personalgruppen?

- o Vi har minimum to avdelingsmøter i måneden og disse vil bl.a. bli brukt til vurderingsarbeid.
- o Vi har jevnlig personalmøter der hele personalgruppen samlet, hvor vi evaluerer pedagogiske aktiviteter, hms, psykososialt-miljø, utviklingsarbeid m.m

Når og hvordan vil vi dra foreldrene med i vurderingsarbeidet?

- Be foreldre om vurdering og tilbakemeldinger under foreldresamtalene.
- Vi vil ta med oss de tilbakemeldinger vi får fra foreldrene i det daglige i vurderingen.
- Foreldrerepresentanter vil delta i vurderingsarbeidet gjennom arbeidet med årsplanen.
- Foreldreråd.

Hva vil vi vurdere?

- Voksenstyrte aktiviteter sammen med barna
- Kvaliteten i samspillet mellom barna og samspillet mellom barn og ansatte - relasjonskompetanse hos de voksne.
- Barns mulighet til medvirkning
- Mål som vi har satt oss og mål fra Rammeplanen og Årsplanen.
- Kvaliteten på oppfølging av barna.
- Har alle en god utvikling?
- Hva gjør vi hvis vi ser barn som strever?
- Trivselen i barnegruppen og i barnehagen
- Trivsel og vekst i personalgruppen.
- Trygt og godt barnehagemiljø

MEDVIRKNING OG SAMARBEID

I Myrsnipa barnehage skal vi gi barna mulighet til å påvirke sin hverdag ved at vi:

- Legger til rette for en god kommunikasjon mellom voksne og barn, der vi tar barna på alvor og lytter til deres ønsker og ytringer.
- Har fokus på barnas forsøk på å fortelle oss noe, være fokuserte og ta oss tid når barna tar kontakt med oss. Ikke minst skal vi observere deres kroppsspråk og hvilke følelser de gir uttrykk for.
- Har en god dialog med foreldre og foresatte. Vi skal ha en kultur for å være åpne med hverandre og hvor vi deler bekymringer, slik at vi sammen kan gi barna et best mulig oppvekstmiljø.
- Hakkespett skal ha et ekstra fokus på at barna skal få komme med ønsker til tema og prosjekter.
- Vi skal være oppmerksomme på hva barna er opptatt av her og nå. Vi skal gripe fatt i øyeblikk, aktuelle tema og bruke disse mulighetene til å gi barna læring og kunnskap.
- Vi skal la barna delta aktivt i planleggingen f.eks ved markering av høytider, festdager eller ved bestemte tema. Med utgangspunkt i våre rammer, mål og ønsker for aktiviteten, skal vi planlegge sammen med barna.

FORELDRESAMARBEID:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven §1.

Hos oss skal vi jobbe aktivt for et godt samarbeid med hjemmet. For at barna i barnehagen skal få mulighet for å utvikle seg på best mulig måte, er vi avhengig av et samarbeid med hjemmet som er preget av tillit og gjensidig forståelse. Vi skal vektlegge verdien i bringe- og hentesituasjoner. Aktiv bruk av KIDPLAN, mail og telefonkontakt. Vi kaller inn til foreldremøte 1 gang i året. Videre legges det opp til foreldresamtaler, en på høsten og en på våren. I samtalene blir det informert om barnets trivsel og utvikling.

SU

SU—Samarbeidsutvalget— er et utvalg bestående av to representanter fra barnehagen og to representanter fra foreldregruppen. SU skal ha minimum 2 møter pr barnehageår. SU skal sikre det gode samarbeidet mellom foreldre og ansatte/barnehagen. I henhold til barnehagens vedtekter, skal SU sette opp datoer for planleggingsdager hvert år, samt gi sin tilslutning til barnehagens årsplan. Videre kan SU arrangere ulike sammenkomster som jule – og sommeravslutning.

Foreldreråd

For å sikre samarbeidet mellom barnehage og hjem, har barnehagen et foreldreråd. Rådet består av alle foreldrene i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til et godt barnehagemiljø.

RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Rammeplan for barnehager s47, 2017

Det betyr at vi skal planlegge fagområdene inn i vårt pedagogiske innhold, og hvert fagområde skal være gjennomgående

Kommunikasjon, språk og tekst

Myrsnipa barnehage skal

- Bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.
- Gi barna et møte med ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, litteratur og tekster fra samtid og nåtid.
- Bidra til at barna får leke med språket, bli kjent med symboler og tekst
- Stimulere barna til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.
- Lese ulike bøker sammen med barna.
- Vi skal praktisere DIALOGISK LESING som et verktøy
- Være bevisste de ulike språkrrike situasjonene i barnehagen og vår egen måte å bruke språket på.

Kropp, bevegelse, mat og helse

I Myrsnipa barnehage skal

- Vi legge til rette for aktiviteter som fremmer aktive og livsglade barn.
- Tilby et variert og næringsrikt kosthold hver dag.
- Barna oppleve en hverdag som varierer mellom hvile og aktivitet, måltider og gode rutiner.

Kunst, kultur og kreativitet

I Myrsnipa barnehage skal

- Barna få mulighet til å danne seg sin egen kultur gjennom egne erfaringer.
- Barna få mulighet til å uttrykke seg estetisk gjennom skapende aktivitet.
- Barna få mulighet til å oppleve ulike former for kunst og kultur.
-

Natur, miljø og teknologi

I Myrsnipa Barnehage skal

- Personalet og barna undre seg sammen
- Alle barn delta på faste turer ute i nærmiljøet og i naturen.
- Barna bli kjent med IKT og digitale verktøy
- Personalet oppfordre og legge til rette for forskning- og eksperimentelle aktiviteter.

Antall, rom og form

I Myrsnipa Barnehage skal

- Barna bli kjent med tall og symboler gjennom hverdagsaktiviteter og pedagogiske opplegg.
- Barna skal møte personal som er lyttende og oppmerksomme for barnas matematiske utforskning.
- Barna oppleve å bli stimulert til logisk tenkning.
- Barna få fundere, observere, sammenligne og klassifisere sammen med voksne i ulike aktiviteter.
- Barna bli kjent med ulike spill.

Etikk, religion og filosofi

I Myrsnipa Barnehage skal

- Barna bli kjent med samfunnets grunnleggende holdninger og verdier
- Barna få kjennskap til ulike tradisjoner og religioner
- Den kristne kulturarven komme til uttrykk i markering av ulike høytider
- Barna få tid og rom til å undre seg og filosofere

Nærmiljø og samfunn

I Myrsnipa barnehage skal

- Barna bli kjent med nærmiljøet og det samfunnet vi er en del av.
- Barna oppleve en tilhørighet til gruppa som blir tatt på alvor og har innflytelse.
- Skal vi gjennomføre barnemøter for å fremme demokrati og meningsutveksling
- Barna få erfaringer med å møte andre sine meninger og holdninger.

OVERGANGER I BARNEHAGEN:

Tilvenning:

I Myrsnipa barnehage står barnas behov i sentrum. Det å begynne i barnehagen kan bety en stor omveltning, og for oss er det viktig at hvert enkelt barn skal oppleve at de får tid til å bli trygg. Hos oss er barn og foreldre velkomne til å besøke oss før barna skal begynne i barnehagen, og vi inviterer til flere besøk før selve tilvenningen starter.

Hvordan tilvenningen vil foregå, vil variere alt etter barnas behov. For noen holder det at foreldre/foresatte er med i et par dager, mens andre trenger de trygge omsorgspersonene rundt seg i barnehagen lenger. Personalet vil i samarbeid med foresatte og foreldre finne ut hva som er det beste for hvert enkelt barn.

Hvert barn vil få tildelt en primærkontakt som skal følge barnet ekstra godt opp, og bidra til at hvert barn har en voksen som de er trygge på.

Hos oss er hvert barn unik, og vi skal verdsette og respektere de ulike behovene. Vi skal til rette legge for at hvert barn skal få rom til å utforske og bli kjent med barnehagen ut fra eget perspektiv og i eget tempo, alltid støttet av en trygg og omsorgsfull voksen.

Tilvenning til stor avdeling, Hakkespett:

Å begynne på stor avdeling kan oppleves både spennende og utfordrende på en gang. På stor avdeling møter barna flere barn og nye rutiner. For oss er det viktig at vi har forberedt barna godt fram mot overgangen til Hakkespett. Vi ser på det som en stor fordel at vi er en liten barnehage i denne sammenheng. Vi samarbeider tett på Hakkespett og Måltrost, og barna får dermed mulighet til å bli kjent på tvers av avdelingen gjennom hele året. I tillegg har vi det siste halve året på Måltrost et ekstra fokus på tilvenningen til Hakkespett. Vi besøker de store barna på avdelingen, spiser sammen og får delta i ulike opplegg med barna på Hakkespett

Overgang barnehage - skole

Det siste året i barnehagen vil være en forberedelse til skolen, og de eldste barna har en egen førskoleklubb som vi kaller Stjernegruppen.

Stjernegruppa er førskolebarnas egen klubb! Det er stas å være eldst i barnehagen. Her får de oppgaver og aktiviteter kun for de største barna som skal begynne på skolen.

Vi ønsker at barna skal bli kjent med hva en skole er. Hva er en skolegård? Hva er et klasserom og friminutt? Vi ønsker å fremme sosialisering, selvstendighet, språk – og kommunikasjonsevner. Vi øver sammen på å mestre ulike forventninger en møter i skolen, som å rekke opp hånden, vente på tur, jobbe med oppgaver individuelt og i samarbeid. Vi har stort fokus på hva det vil si å være en god venn og klassekamerat, og at vi alle er unike med ulike forutsetninger og behov. Hovedmålet er å forberede barna slik at de er best mulig forberedt og klar til skolehverdagen.

Myrsnipa barnehage har et godt samarbeid med skoler i nærmiljøet. Her er vi på besøk flere ganger i året. Vi besøker klasserom og klasser på skolen, og vi er på SFO for å se hva som hender der.

STYRINGSDOKUMENTER:

Barnehageloven

Stortinget har i lov 17 juni 2005 nr 64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver jf §1,§1a,§2,§3,§4 og §5.

- Loven kan i sin helhet lastes ned og leses her: www.regjeringen.no
- Under -Tema-, velg -Utdanning og forskning- (i meny til høyre på siden)
- Velg -Barnehager- (i meny til høyre på siden)
- Ny barnehagelov (i hurtigvalgmeny til høyre på siden)
- Finn -Regelverk- i menyen til høyre, velg -Lov om barnehager

Rammeplanen

- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Rammeplanen) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.
- Rammeplanen kan i sin helhet lastes ned og leses her: www.regjeringen.no
- Under -Tema-, velg -Utdanning og forskning-
- Velg -Barnehager- (i meny til høyre på siden)
- Finn -Sentrale dokumenter- i menyen til høyre, velg -Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Rammeplanen er utgangspunktet for barnehagens årsplan.

ÅRSPLAN

- Det er samarbeidsutvalget (SU) som behandler og fastsetter årsplanen. Årsplanen har flere oppgaver;
- Den er grunnlag for personalet for å styre barnehagen i uttalt retning.
- Et utgangspunkt for foreldre til å kunne påvirke barnehagens innhold.
- Et grunnlag for kommunens tilsyn
- Gi konkret informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, foreldre og andre samarbeidspartnere.

ANSVAR OG ROLLER

- Myrsnipa barnehage er foreldre eid privat barnehage. Barnehagen drives og eies av Porsholen 2 SA, som er et samvirke foretak.
- Barnehagen styres av daglig leder. Det er daglig leder som har det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, personalmessig og administrativt.
- Pedagogisk leder har ansvar for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, og skal gjennom dette sørge for at barnehagen jobber i tråd med rammeplanen.

VEDTEKTER

- Våre vedtekter er nedfelt i: Vedtekter for Porsholen 2 SA og Myrsnipa barnehage.
- Link: <https://myrsnipa.barnehage.no/Innhold/Side/99841>

Progresjonsplan for Myrsnipa barnehage

Denne planen skal vise hvordan vi jobber for å bidra til utvikling og progresjon innenfor de ulike aldersgruppene i barnehagen.

Kommunikasjon, språk og tekst

1-2 År

- Voksne i Barnehagen skal være gode språklige rollemodeller.
- Vi må aktivt sette ord på det barna formidler med kroppsspråket, snakke om hva vi gjør i alle situasjoner.
Hvordan:
- Sanger, sangleker, bevegelsessanger, rim, regler, høytlesing og fortellinger fra pekebøker og andre bøker.
- Dramatisering
- Barna skal møte bilder og symboler i interiøret på avdelingen.
- Vi skal være bevisste på å repetere barnas språk og benevne ulike gjenstander.

3-4 år

- Vi skal oppmuntre barna til samtale og fortelling.
- Vi må stadig tilby et mer variert språk der begrepsforståelsen utvikles.
- Vi skal stille åpne spørsmål, og bygge videre på barnas egne historier.
- Vi skal legge opp til gode samtaler med barna.
Hvordan:
- Sanger, sangleker, bevegelsessanger, rim og regler, høytlesing og fortellinger fra bøker og eventyr.
- Barna skal få mulighet til å igjen fortelle rim og regler.
- Dramatisering.
- Språkleker.

5-6 år

- Barna skal øve på å lytte og å formidle
- Barna skal støttes i å oppdage sammenhengen mellom tekst, ord og mening.
- Lytte til lyder og rytme i språket og bli fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver.
- Vi skal stille åpne spørsmål, og bygge videre på barnas egne historier.
- Vi skal legge opp til gode samtaler med barna.
- Bruke skriftspråket i lek.
Hvordan:
- Sanger, sangleker, bevegelsessanger, rim og regler, høytlesing og fortellinger fra bøker og eventyr.
- Barna skal få mulighet til å igjen fortelle rim og regler og eventyr.
- Dramatisering.
- Språkleker.
- Skape egne tekster, kjenne igjen og skrive sitt eget navn.
- Oppgaver og aktiviteter i førskolegruppa.

Kropp, bevegelse, mat og helse

1-2 år

- Barna skal stimuleres til å bruke de grunnleggende bevegelsene.
- Stimulere til å utforske de ulike sansene.
- Gi barna en god balanse mellom aktivitet, mat og hvile.
- Lære barna enkel hygiene

Hvordan

- Oppleve fysisk mestring i hverdagssituasjoner.
- Gå turer, aktiviteter i gymsal, samt bruke uteområdet i barnehagen.
- Brødmåltider og varmlunsj som serveres i barnehagen.
- Smaksopplevelser i form av nye matvarer.
- Dagsrytme
- Bruke sansene
- Håndvask
- Sangleker, bevegelsesleker og rytme.

3-4 år

- Barna skal oppleve å bruke kroppen i nærmiljøet og i naturen til ulike årstider.
- Øve på fin- og grovmotoriske ferdigheter.
- Barna skal få et bevisst forhold til sansene.
- Oppmuntre til selvstendighetstrening og renslighet.
- Barna skal få gode opplevelser i måltidsituasjoner.
- Introdusere forskjellige smaker og mat grupper.

Hvordan

- Oppleve fysisk mestring i hverdags situasjoner.
- Grov motorisk: gå, rulle, krype, hoppe, hinke, løpe, kaste og ta imot.
- Finmotorisk: perle, pusle, tegne, male, play-doh og klippe/lime.
- Gå turer i variert terreng.
- Gymsal.
- Delta i matlaging,
- Dagsrytme
- Bruk av sansene
- Håndvask før måltid og etter toalettbesøk.
- Sangleker, rytme og bevegelsesleker
- Prosjekt om kroppen og førstehjelp.

5-6 år

- Barna skal få tilrettelagt for ulike aktiviteter som stimulerer fin- og grovmotorikken.
- Stimulere nysgjerrighet i forhold til hvordan kroppen fungerer og sammenhengene mellom kosthold, aktivitet og helse.
- Oppmuntre til videreutvikling av renslighet- og selvstendighetstrening.
- Barna skal få gode opplevelser i måltidsituasjoner.
- Introdusere forskjellige smaker og mat grupper

Hvordan:

- Oppleve fysisk mestring i hverdagssituasjoner.
- Grov motorisk: gå, rulle, krype, hoppe, hinke, løpe, kaste og ta imot.
- Finmotorisk: perle, pusle, tegne, male Gå turer i variert terreng.
- Gymsal.
- Delta i matlaging,
- Dagsrytme
- Bruk av sansene
- Håndvask før måltid og etter toalettbesøk.
- Sangleker, rytme, regelleker og bevegelsesleker
- Prosjekt om kroppen og førstehjelp.
- Skolerelaterte oppgaver

Kunst, kultur og kreativitet

1-2 år

- Barna skal bli stimulert til å bruke sansene og fantasien
- Lytte til musikk og bevege seg til musikken
- Bli kjent med enkle eventyr, sanger, rim, regler og rytmeinstrumenter.

Hvordan:

- Oppleve fingermaling og maling
- Lytte til ulike typer musikk
- Synge tradisjonelle barnesanger
- Eventyr og dramatisering
- Få kjennskap til rim og regler.
- Bruke ulike typer rytme instrument.

3-4 år

- Barna skal gjøre erfaringer med ulike materiell og redskaper
- La barna erfare at det går an å uttrykke seg på andre måter enn gjennom verbalt språk. Eks musikk, dans og drama

Hvordan:

- Legge til rette for ulike formingsaktiviteter.
- Få benytte ulike formingsrom med ulike aktiviteter.
- Bli kjent med folkeeventyr som Askeladden og Reveenka.
- Dramatisere enkle eventyr
- Ha utkleddningsklær tilgjengelig.
- Bevege seg til ulike typer musikk
- Besøke Museum.

5-6 år

- Vi legger til rette for ulike formingsaktiviteter og materiell og teknikker.
- Variere mellom voksenstyrte aktiviteter og la barna selv få være kreative og skapende.

Hvordan:

- Tilby ulike formingsteknikker som veving, toving, leire, trolleig og kitt..
- Bli kjent med folkeeventyr som Askeladden og Reveenka. Dramatisere enkle eventyr
- Bevege seg til ulike typer musikk.
- Besøke biblioteket
- Stå foran en gruppe å fremføre noe
- Oppleve kunst og kultur i nærmiljøet
- Få et bevisst forhold til egen konstruksjon
- Besøke Stavanger kunstmuseum.
- Bruke digitale verktøy i skapende sammenhenger, eks foto og film.

Natur, miljø og teknologi

1-2 år

- Barna skal få leke og utforske ved barnehagens eget uteområde
  - Få oppleve turer i nærmiljøet
  - Bli kjent med ulike dyr
- Hvordan
- Ulike eksperimenter som fks: Glade rosiner, skremt bort pepper og såpebobler
  - Være ute i all slags vær til alle årstider.
  - Bruke uteområdet og naturen i nærmiljøet aktivt for å gi gode opplevelser i naturen og undre oss over det som er og som skjer i naturen.

3-4 år

- Være med å undre seg over ulike fenomener i naturen og teknologien
  - Barna skal få en økt forståelse for dyr, fugler, planter, trær og blomster
  - Barna skal bli kjent med årstidene og været
  - Erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet.
- Hvordan:
- I utetid og ved de faste turene i nærmiljøet: Se etter dyr, fugler, insekter, planter, trær og blomster.
  - Prosjekt: Kroppen vår
  - Kalender- årstider, måneder, uker og dager.
  - Tilrettelegge for konstruksjonslek med ulike materialer

5-6 år

- Lære om å ha respekt for naturen og enkelt miljøvern
  - Bli bedre kjent med årstidene og været.
  - Få erfaringer og kunnskap om dyr og vekster, deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjonen.
  - Lære å iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen.
- Hvordan:
 Turer i nærmiljøet, til lavvo og andre steder i fylket.
 Prosjekt: kroppen vår
 Kalender-årstider, måneder, uker og dager
 Være med på matlaging
 Brannvern og besøk på brannstasjonen
 Gårdsbesøk med sauer, lam og kyllinger om våren.
 Prosjekt om verdensrommet
 Oppgaver og aktiviteter i førskolegruppa.

Etikk, religion og filosofi

1-2 år

- Gi barna bekræftelse på å være et selvstendig individ.
  - Legge til rette for og støtte i samspill med andre.
  - Markere ulike høytider
- Hvordan:
- Anerkjennende kommunikasjon; oppleve å bli sett, hørt og forstått
  - Jule og påskeforberedelser

3-4 år

- Barna skal lære seg å vise hensyn, omsorg, toleranse, respekt og ærlighet overfor hverandre
- Barna skal ha til til å undre seg over og å filosofere.

- Barna skal kunne samarbeide og fungere sammen med andre, til tross for ulike kulturelle og religiøse bakgrunner
- Markere de høytidene som er representert i barnehagen.
Hvordan
- Barnemøter
- Jule og påskevandring
- Jule og påske-aktiviteter
- Adventskalender

5-6 år

- Oppmuntre til å vise følelser og anerkjenne at vi er forskjellige og har ulike behov
- Øve seg i å respektere andres sine meninger, tanker og følelser.
- Få kjennskap til å få erfare at det finnes normer og regler i samfunnet.
- Markere høytider som er representert i barnehagen.
Hvordan:
- Barnemøter
- Jule og påskevandring
- Jule og påske-aktiviteter
- Adventskalender
- Oppgaver og aktiviteter i førskolegruppa

Nærmiljø og samfunn

1-2 år

- Få kjennskap til hva det betyr å være en del av en familie
Hvordan:
- Turer i nærmiljøet
- Samtale med barna om familiene deres ved hjelp av egne «familiehus» med bilder

3-4 år

- Barna skal få opplevelser og erfaringer fra nærmiljøet
- Bli kjent med nærmiljøet sitt
Hvordan:
- Barnemøter
- Barna skal delta i måltidsforberedelser og rydding.
- Turer i nærmiljøet og ellers i lokalmiljøet i Sandnes og Stavanger
- Besøk på barnemuseet i Stavanger

5-6 år

- Øve seg på å ha en inkluderende væremåte
- Tilrettelegge for at gutter og jenter får like muligheter i lek og aktiviteter

- Gi varierte opplevelser i nærmiljøet og formidle budskap om nærmiljø og samfunn
- Hvordan:
- Barnemøter
  - Være med i planleggingen og gjennomføringen av ulike arrangement i barnehagen
  - Turer i nærmiljøet og ellers i lokalmiljøet i Sandnes og Stavanger
  - Besøk på barnemuseet i Stavanger
  - Oppgaver og aktiviteter i førskolegruppa.

Antall, rom og form

1-2 år

- Barna skal få mulighet til å leke med ulike former, størrelser og mengder i byggematerialer
  - Bli bevisst tallene 1-2-3
  - Barna skal få erfaring med enkle tall, mønster, størrelser, mål og former
- Hvordan:
- Sortering av leker
  - Sanger, rim og regler
  - Telle ting, fokus på antall år ved bursdager, være bevisste ved bruk av begreper i lek og andre aktiviteter.

3-4 år

- Barna skal få erfaring med situasjoner der vi trenger å bruke telling og måleenheter
  - Tilrettelegge for ulike typer konstruksjonslek
  - Barna skal få mulighet til å leke med form og mål, til å sortere og sammenligne
- Hvordan:
- Sortering av leker
  - Kalender
  - Sanger, rim og regler

5-6 år

- Stimulere til nysgjerrighet rundt tallsiffer og symboler
  - Barna skal få kjennskap til begreper som større enn, mindre enn, lang, kort, flere og færre.
  - Barna skal få erfaring med bua og rette linjer, mengder og måleenheter.
- Hvordan:
- Sortering av leker
  - Kalender
  - Sanger, rim og regler
  - I lek, bl. Annet puslespill, tegning, klosser, konstruksjonslek, matlaging og måltid
  - Aktiviteter og oppgaver i førskolegruppa.

AUGUST	LIVSMESTRING OG HELSE	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	PLANLEGGINGSDAG 12.08 OG 13.08.2024 TILVENNING
SEPTEMBER			BRANNVERN
OKTOBER		ANTALL, ROM OG FORM	TEMA: HØSTEN Høstferie 24.10.24 FN-DAGEN
NOVEMBER			PLANLEGGINGSDAG 15.11.2024 Høstfest
DESEMBER		ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	ADVENTSAMLINGER LUCIA NISSEFEST JULEFORBEREDELSE
JANUAR		KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	Karneval MED FOKUS PÅ KREATIVITET Vinterferie
FEBRUAR			
MARS		NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	GJENSYNSFEST MED FØRSKOLEBARN FRA I FJØR
APRIL			PLANLEGGINGSDAG 22.04.2025 PÅSKE FRI PÅSKEFEST
MAI		KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	Planleggingsdag 30.05.2025
JUNI			AVSLUTNINGSFEST FOR FØRSKOLEBARN/FLAGGSPETTENE
JULI			SOMMERBARNEHAGE

